

Brüssel, 27.2.2013
COM(2013) 92 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

INIMVÄÄRNE ELU KÕIGILE:

vaesuse kaotamine ja maailmale säästva tuleviku tagamine

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

INIMVÄÄRNE ELU KÕIGILE:

vaesuse kaotamine ja maailmale säästva tuleviku tagamine

1. SISSEJUHATUS

Vaesuse kaotamine ning rikkuse ja heaolu jätkusuutlikkuse tagamine on maailma kaks kõige pakilisemat probleemi. Ligikaudu 1,3 miljardit inimest elab endiselt äärmises vaesuses ja veelgi suurema hulga inimeste inimarenguga seotud vajadused ei ole täidetud. Kaks kolmandikku looduse pakutavatest teenustest (sealhulgas viljakas maa, puhas vesi ja õhk) on otsakorral ning kliimamuutused ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine on jõudnud sellise piiri lähedale, mille ületamisel on inimühiskonnale ja looduskeskkonnale pöördumatud tagajärjed.

Need probleemid on üleilmsed ja omavahel seotud ning kõik riigid peavad nende lahendamisel osalema. Ei piisa, kui probleeme üritatakse lahendada üksinda, vaid nende jaoks on vaja ühist poliitilist raamistikku. Sellist üldraamistikku on vaja selleks, et sillutada kõigi riikide kõigile inimestele teed vaesuselt jõukusele ja heaolule, võttes arvesse planeedi ressursse. Samuti peaks see olema tihedalt seotud valitsemistava, inimõiguste, rahu ja turvalisusküsimustega, kuna nendega luuakse eeldused edusammudeks. Hinnanguliselt elab 1,5 miljardit inimest riikides, kus esineb suuri poliitilisi konflikte, relvastatud vägivalda, ebaturvalisust või ebakindlust.

2013. aasta sügisel tehakse ÜRO eriüritusel kokkuvõtte aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest, arutatakse seda, kuidas kuni aastani 2015 kiirendada edusamme, ning alustatakse mõttevahetust selle üle, mida teha pärast aastatuhande arengueesmärkide sihtaastat 2015. Samuti tuleb rakendada 2012. aasta juunis Rio+20 konverentsil võetud kohustused, sealhulgas kaasava keskkonnasäästliku majanduse meetmete kaudu. Rios loodud avatud tööühma raames tuleb saavutatud edule toetudes edasi tegutseda. Kõik need meetmed toetavad 2015. aasta järgset perioodi hõlmava raamistiku väljatöötamist.

Käesolevas teatises pakutakse välja ELi ühine lähenemisviis neile küsimustele. Selleks määratakse esiteks kindlaks peamised ülemaailmsed probleemid ja võimalused. Seejärel hinnatakse maailmas vaesuse kaotamist käsitleva tegevuskava edukust ning seoses aastatuhande arengueesmärkidega saadud kogemust ning esitatakse mõningaid Rio+20 konverentsil kokkulepitud säästva arengu suunas liikumise tähtsamaid etappe ja peamisi meetmeid. Kirjeldatakse ka tulevase raamistikuga seonduvaid probleeme ja elemente, mis põhinevad seoses aastatuhande arengueesmärkidega saadud kogemustel ning Rio+20 konverentsil kokkulepitud toimingutel, eelkõige säästva arengu eesmärkide seadmine, ning näidatakse, kuidas neid saab ÜRO asjakohaste protsesside raames ühendada.

Lähtudes neist kaalutlustest pakutakse teatises välja 2015. aasta järgse üldraamistiku põhimõtted, mis tagaksid sidusa ja tervikliku vastuse vaesuse kaotamist ja säästvat arengut selle kolmes mõõtnes käsitlevatele üleilmsetele probleemidele, tagades seeläbi aastaks 2030 kõigile inimväärika elu.

2. UUS ÜLEILMNE KONTEKST, UUED PROBLEEMID, UUED VÕIMALUSED

Maailmas on viimaste aastate jooksul toimunud põhjanevad muutused: suured muutused üleilmses majanduslikus ja poliitilises tasakaalus, suurenenud maailmakaubandus, kliimamuutused ja loodusvarade ammendumine, tehnoloogilised muutused, majandus- ja finantskriis, suurenenud tarbimine ning toiduainete ja energia hindade kõikumine, rahvastikumuutused ja muutused rändes, vägivald ja relvastatud konfliktid ning loodus- ja inimtegevusest tingitud katastroofid. Maailmaareenile on ilmunud uued tegijad, sealhulgas tegijad erasektorist ja muud mitteriiklikud tegijad.

Arenenud ja areneva majandusega riikide osakaal üleilmsest SKPst moodustab valdava enamuse, aga viimasena mainitud riigid on muutunud üleilmse majanduskasvu mootoriks ning nende mõju maailmamajandusele on juba märkimisväärne. Suundumused osutavad sellele, et selline areng jätkub: 2025. aastaks peaksid üleilmse majanduskasvu loojateks olema peamiselt areneva majandusega riigid, kusjuures neist kuue riigi osakaal on kokku üle poole üleilmsest majanduskasvust.

Töötus on kõikjal maailmas jätkuvalt probleemiks. Töötuid on ligikaudu 200 miljonit inimest, kellest noori on 75 miljonit. Naiste tööturul osalemise määr on sageli madal ja sotsiaalteenused on piiratud. Ligikaudu 621 miljonit noort ei käi koolis ega osale koolitusel, on töötud, aga ei otsi tööd, mistõttu neid ohustab püsiv kõrvalejäämine tööturult. Paljudes riikides on probleemideks deklareerimata töö ja puudulikud inimväärse töö põhialused, sealhulgas töötajate õigused ja sotsiaaldialoog. Enamik arenguriikide vaestest inimestest tegeleb väikepõllumajandustootmisega või on füüsilisest isikust ettevõtjad. Paljude vaeste töötingimused neis riikides on ebaturvalised ja nende põhiõigused ei ole kaitstud. Vaid 20%-l maailma elanikkonnast on piisav sotsiaalkaitse.

Samal ajal on suurenenud ebavõrdsus riikide sees peaaegu kogu maailmas. Suur osa vaeseid elab nüüd keskmiste tuludega riikides, hoolimata nende riikide kiirest majanduskasvust. Üks peamistest ülesannetest on vaesuse kaotamine neis riikides. Siiski näitavad pikaajalised prognoosid, et 2050. aastaks on vaesus koondunud jälle kõige vaesematesse ja kõige nõrgematesse riikidesse.

Rohkem kui 1,5 miljardit inimest elab vägivaldsetest konfliktidest räsitud riikides. Vägivald hävitab elu ja toimetulekuvõimalusi ning mõjutab sageli naisi ja haavatavas olukorras olevaid isikuid (näiteks lapsed ja puuetega inimesed). Lõhe nõrkade, vägivaldsete konfliktidega riikide ja muude arenenud riikide vahel suureneb. 2011. aasta aprilli seisuga ei olnud ükski väikeste tuludega nõrk või konfliktist räsitud riik saavutanud ühtegi aastatuhande arengueesmärki ning eeldatavalt saavutavad vaid vähesed neist riikidest 2015. aastaks mõne eesmärgi. Halb valitsemistava, sealhulgas demokraatia ja õigusriigi puudumine ning inimõiguste eiramine, takistavad vaesuse kaotamise ja säästva arengu nimel tehtavaid jõupingutusi.

Lisaks sellele on kaalukaid teaduslikke tõendeid ning valitseb üksmeel selles suhtes, et loodusvarade mittesäästev kasutamine on pikas perspektiivis üks inimkonda ähvardavatest suurimatest ohtudest. Keskkonnaseisundi halvenemisest ja kliimamuutustest tulenev mõju annab juba tunda ning see mõju ja looduskatastroofid ähvardavad muuta olematuks vaesuse kaotamiseks juba tehtud edusammud. Eesmärk hoida temperatuuri tõus 2°C piires industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes ei edene kavakohaselt. Tegemist on künnisega, mida ületades suureneb loodusvaradele avalduvate katastroofiliste tagajärgede oht, mis seab ohtu põllumajanduse, toidu- ja veevarud ning viimaste aastate arengusaavutused. Üleilmsel tasandil tuleb tagajärgedega kohaneda ja neid leevendada, sealhulgas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu.

Juba praegu mõjutavad kliimamuutused, loodusvarade ammendumine ja ökosüsteemi halvenemine märkimisväärselt inimeste toimetulekuvõimalusi, kuna näiteks loodusõnnetuste arv ja intensiivsus on suurenenud ning looduskapital ja looduslik infrastruktuur on halvenenud. 1992. aastast alates on loodusõnnetused põhjustanud kahju 750 miljardi euro ulatuses ning tapnud 1,3 miljonit inimest. Arenenud riigid ning üha enam ka areneva majandusega riigid vastutavad endiselt suurel määral praeguse mittesäästval mudelil põhineva majandusarengu tagajärgede eest, mis mõjutavad ebaproportsionaalselt vaesemaid riike, kellel on kõige vähem vahendeid toimetulekuks negatiivsete tagajärgedega¹. Need riigid, eelkõige nende põllumajandus-, metsandus-, energia- ja turismisektor, on sageli väga sõltuvad loodusvaradest, mis süvendab nende haavatavust loodusvarade kahjustumise ja ammendumise suhtes.

Areng ja majanduskasv edendavad inimeste jõukust ja heaolu, aga suurendavad ka keskkonnaprobleeme, nagu loodusvarade ammendumine ja reostus. Need probleemid muutuvad ajaga tõenäoliselt veelgi teravamaks. Nende negatiivsete tagajärgede põhjustajateks on peaaesjalikult need 7,5 miljardit inimest, kes *ei ela* äärmises vaesuses. Selline olukord suurendab üleilmset nõudlust ja tarbimist ning avaldab lisasurvet loodusvaradele. Seepärast on esmatahtsal kohal liikumine kaasava keskkonnasäästliku majanduse poole säästvate tarbimis- ja tootmismudelite ning ressursitõhususe, sealhulgas eelkõige madala heitmetasemega energiasüsteemide kaudu.

Prognoositakse, et kasvava nõudluse rahuldamiseks on maailma põllumajandustoodang kasvanud 2050. aastaks võrreldes 2005. aasta tasemega 60% ning et see avaldab üha suuremat survet juba niigi nappidele loodusvaradele, eelkõige maale, metsale, veele ja ookeanidele. Samal ajal on märke sellest, et kuni pool maailma toidutoodangust läheb raisku. Veekasutus suureneb prognooside kohaselt 50% aastaks 2025 linnastumise ja rahvaarvu kasvu tagajärjel. Selleks ajaks elab ligikaudu 5,5 miljardit inimest ehk kaks kolmandikku prognoositavast maailma elanikkonnast piirkondades, mis kannatavad keskmise või suure veepuuduse all.

Neid probleeme tuleb vaadelda demograafiliste suundumuste kontekstis: hinnanguliselt on maailma rahvaarv aastal 2050 üle 9 miljardi inimese, kusjuures Sahara-taguse Aafrika rahvaarv kahekordistub. Aafrika ja Aasia koos moodustavad aastaks 2050 ligikaudu 80% maailma elanikkonnast. Arvatakse, et maailma elanikkonna mediaanvanuse suurenemine mõjutab kõige rohkem arenguriike ning et sellel on tagajärjed tervise teenustele ja pensionidele, samuti maksutuludele.

Selles kontekstis toimub Rio+20 jätkukonverents ning aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamisele pühendatud eriüritus. Tuleb silmas pidada seda, et probleemid on omavahel tihedalt seotud ning nõuavad sidusat ja terviklikku lahendust, mis toetaks ka muid selliseid rahvusvahelisi protsesse nagu kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse alased läbirääkimised.

3. TUGINEMINE AASTATUHANDE ARENGUEESMÄRKIDE JA RIO+20 KONVERENTSI TULEMUSTELE

3.1. Ülevaade aastatuhande arengueesmärkide osas saavutatust

EL teeb jätkuvalt kõik võimaliku, et aidata kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele aastaks 2015, kooskõlas ELi muutuste kavas² ja Euroopa arengukonsensus³ sätestatud poliitikaraamistikuga.

¹ Vähim arenenud riikides elab üle 880 miljoni inimese (ligikaudu 12% maailma rahvastikust), aga nende osakaal maailma SKPst on alla 2%.

² KOM(2011) 637 lõplik.

Aastatuhande arengueesmärgid kajastavad üleilmset põhimõttelist kokkulepet kaotada vaesus ja edendada inimarengut. Need eesmärgid on viimasel kümnendil osutunud väärtuslikuks vahendiks, et suurendada üldsuse teadlikkust, poliitilist tahet ja mobiliseerida vaesuse kaotamiseks rahalisi vahendeid. Edusammud on olnud märkimisväärsed:

- Maailmapanga andmetel on vähem kui 1,25 USA dollariga päevas (2005. aasta hinnad) elavate inimeste osakaal langenud 43%-lt 1990. aastal 22%-le 2008. aastal. On tõenäoline, et eesmärk vähendada poole võrra äärmises vaesuses elavate inimeste osakaalu saavutati 2010. aastal.
- Eesmärk vähendada poole võrra nende inimeste osakaalu, kellel puudub juurdepääs puhtale joogiveele, saavutati 2010. aastal: aastatel 1990–2010 sai juurdepääsu puhtale joogiveele rohkem kui kaks miljardit inimest.
- Algkoolis käijate arv suurenes keskmiselt 89%-ni ja tüdrukute osakaal on jõudnud poistega peaaegu samale tasemele.
- Lapsed surevad vähem haiguse või alatoitumuse tagajärjel.
- HIViga nakatumine väheneb jätkuvalt ning juurdepääs retroviirusevastastele ravimitele on paranenud märkimisväärselt.

Arenguvaldkonna ülemaailmne partnerlus on täiendanud riikide jõupingutusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks. Alates aastast 2000 on iga-aastane üleilmne ametlik arenguabi suurenenud ligikaudu 70%, ulatudes 96 miljardi euroni, ning vähim arenenud riikidele antava abi osakaal sellest on rohkem kui kahekordistunud. EL ja selle liikmesriigid on kõige suuremad abiandjad: aastal 2011 anti arenguabina 53 miljardit eurot, mis moodustas üle poole üleilmsest ametlikust arenguabist. Samal ajal on abi ning arengu tulemuslikkuse põhimõtete ja eesmärkide rakendamine aidanud suurendada ametliku arenguabi mõju. Kaubanduse hämmastav kasv on olnud võtmetähtsusega tegur: aastatel 2000–2009 suurenes arenguriikide eksport 80%, samal ajal kui kogu maailmas kasvas see 40%. EL on arenguriikide suurim kaubanduspartner ning liidul on olnud juhtroll tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu andmisel kõigile vähim arenenud riikide toodetele „Kõik peale relvade” algatuse raames. Aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele on aidanud kaasa ka ELi rahastatud teadustegevus, näiteks liidu ja arenguriikide kliiniliste katsete algatuse raames.

Aastatuhande arengueesmärkide saavutamine on endiselt problemaatiline, eelkõige on Sahara-tagune Aafrika eesmärkide osas kaugele maha jäänud. Maailmas elab endiselt 1,3 miljardit inimest äärmises vaesuses. Rohkem kui 850 miljonil inimesel ei ole midagi süüa. Ligikaudu 61 miljonit last ei käi ikka veel koolis. Naisi diskrimineeritakse jätkuvalt ja neid ohustavad suured terviseriskid, eelkõige seoses emadusega ning seksuaal- ja reproduktiivtervisohu ja -õigustega. Kolmandik naistest kogeb oma elu jooksul vägivalda, mis kahjustab mis tahes aastatuhande arengueesmärgi saavutamist. Ligikaudu 2,5 miljardil inimesel puudub juurdepääs korralikele sanitaarseadmetele ja 780 miljonil puudub endiselt juurdepääs puhtale joogiveele. 7 miljonil HIVi/AIDSi nakatunud puudub võimalus saada ravi. Endiselt ollakse kaugel eesmärgist, milleks on täielik ja produktiivne tööhõive ning inimväärne töö kõigile. Vaid 20% maailma elanikkonnast on piisav sotsiaalkaitse. Maa piiratud loodusvarade mitesäästev kasutamine ja haldamine ohustab tulevaste põlvkondade elu ja heaolu.

Head tulemused jagunevad ebaühtlaselt mitte ainult riikide vahel (eelkõige on aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel väga vähe edusamme tehtud nõrkades ja konfliktidest räsitud riikides), vaid ka riikide sees, sealhulgas neis, kus juba on olemas vahendid, et pakkuda elanikkonnale paremaid elutingimusi ja tulevikku.

Siiski osutab üldpilt sellele, et vaesuse kaotamine ja mitte pelgalt selle vähendamine on ühe põlvkonna jooksul saavutatav, eelkõige kui võtta arvesse paljude areneva majandusega ja arenguriikide tehnoloogilisi edusamme ja majandusedu aastatuhande arengueesmärkide kehtestamisest alates.

3.2. Rio+20 tähtsaimad tulemused ja kohustused

Rio+20 konverentsil kinnitati ühist üleilmset eesmärki, milleks on planeedi Maa majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonnahoidlikult säästev tulevik nii praegustele kui ka tulevastele sugupõlvadele, ning rõhutati, et tegeleda tuleb veel paljude probleemidega. Rio+20 konverentsil tunnustati säästva arengu ja vaesuse kaotamise kontekstis keskkonnasäästliku majanduse tähtsust säästva arengu saavutamisel, käivitati protsess üleilmsete säästva arengu eesmärkide väljatöötamiseks ning lepidi kokku võtta meetmeid säästva arengu saavutamiseks. Need meetmed aitavad kaasa säästva arengu eesmärkide väljatöötamisele ja hiljem nende saavutamisele. Samuti lepidi Rio+20 konverentsil kokku säästva arengu institutsioonilise raamistiku reformimises, otsustati luua struktuur, mille abil tagada konverentsi järeelmeetmed ja jätkata tööd rakendamiseks kasutatavate vahendite osas. On oluline, et EL rakendaks viivitamatult Rios võetud kohustused, osaleks aktiivselt nendes protsessides ja võtaks vajalikud meetmed nii ELi kui rahvusvahelisel tasandil.

3.3. Rakendamine: meetmed ELi ja rahvusvahelisel tasandil

EL jätkab jõupingutusi säästva arengu suunas, rakendades Rio+20 konverentsil võetud kohustusi üldiste tegevuspõhimõtete, eelkõige arukat, kaasavat ja jätkusuutlikku majanduskasvu käsitleva üldise strateegia „Euroopa 2020” kaudu. See hõlmab muu hulgas ressursitõhusust, vähese süsinikdioksiidiheitega majandust, teadustegevust ja innovatsiooni, tööhõivet, sotsiaalset kaasatust ja noorsooküsimusi. Strateegia „Euroopa 2020” rakendamine ja korrapärane läbivaatamine peaks aitama tugevdada säästva arengu kolme mõõtme sidusust, süvalaiendamist ja integreerimist ELi tegevuspõhimõtetesse üldiselt. Säästva arengu eesmärgid viiakse ellu mitmete ettevalmistamisel olevate poliitikavaldkondade kaudu, mille hulgas on ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika reform, tulevane seitsmes keskkonnavalane tegevusprogramm, juhtalgatus „Innovatiivne liit”, algatus „Horisont 2020” ja sotsiaalsete investeeringute pakett.

EL on järjekindlalt teinud arengukoostööd, eesmärgiga edendada aastatuhande arengueesmärkide täielikku saavutamist. EL jätkab välistegevuse ja eeskätt muutuste kava rakendamise abil aastatuhande arengueesmärkide ja säästva arengu eesmärkide saavutamise lihtsustamist arenguriikides, pöörates erilist tähelepanu vähim arenenud ja kõige rohkem abi vajavatele riikidele. Samal ajal tuleb rakendada meetmeid Rio+20 konverentsil võetud kohustuste elluviimise edendamiseks.

ELi peamised käimasolevad meetmed Rio+20 kohustuste rakendamiseks on esitatud I lisas.

3.4. Säästva arengu institutsiooniline raamistik ja rakendusmeetmed

Rio+20 konverentsiga algas protsess säästva arengu institutsioonilise raamistiku, sealhulgas ÜRO Peaassamblee ja ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu (ECOSOC) rolli tugevdamiseks. Üks olulisi otsuseid oli säästva arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi loomine ÜRO säästva arengu komisjoni asemele. Kõrgetasemeline poliitiline foorum jälgib ja vaatab läbi edusammud Rio+20 konverentsi järelduste rakendamisel. Samuti on foorumi ülesandeks tugevdada teaduse ja poliitika vahelisi sidemeid, kuna neil on oluline roll säästva arengu eesmärkide rakendamisel. See peaks olema otseselt seotud praegu reformitava ECOSOCiga ning töötama korrapäraselt kõrgemal poliitilisel tasandil (peaassamblee). Need sidemed annavad võimaluse suurendada sidusust praegu toimuva tööga aastatuhande

arengueesmärkide läbivaatamisel ning 2015. aasta järgset perioodi käsitlevate arengualaste aruteludega.

Rio+20 konverentsi oluline tulemus oli ka otsus tugevdada ja ajakohastada ÜRO Keskkonnaprogrammi ning eelkõige otsus selle nõukogu ülemaailmse liikmeskonna kohta. Kõnealune nõukogu kinnitas selle oma viimasel koosolekul ÜRO Keskkonnaprogrammi uut institutsioonilist korda käsitleva otsusega. Otsus luua ÜROs keskkonnaküsimustega tegelev assamblee on oluline samm ning see on kooskõlas ELi eesmärgiga, et kõnealune nõukogu muutuks aja jooksul ÜRO agentuuriks. EL osaleb aktiivselt läbivaadatud institutsioonilise raamistiku rakendamisel. Siinkohal on oluline tagada ELi asjakohane osalemine nii kõrgetasemelises poliitilises foorumis kui ka reformitud ÜRO Keskkonnaprogrammis.

Samuti otsustati Rio+20 konverentsil edendada puhast ja keskkonnahoidlikku tehnoloogiat ning luua valitsustevaheline eksperdikomitee, kes valmistaks ette valikud säästva arengu rahastamise strateegia jaoks. Komitee peab tagama sidususe ja koordineerimise ning vältima meetmete dubleerimist arenguprotsessi rahastamisel. EL osaleb selles protsessis vastavalt rahastamist käsitlevale üldisele lähenemisviisile ja muudele rakendusmeetmetele, nii nagu seda allpool kirjeldatakse.

3.5. Avalik konsulteerimine

Komisjon on viinud läbi mitmeid avalikke konsulteerimisi ja pidanud dialoogi vaesuse kaotamise ja säästva arengu tulevikuväljavaadete teemal. Konsulteerimised on olnud aluseks käesolevas teatises sisalduvate ettepanekute mitme aspekti kujundamisel. II lisas on esitatud ülevaade kõnealustest konsulteerimistest. Komisjon jätkab neis küsimustes aktiivset dialoogi kõigi sidusrühmade ja kodanikuühiskonnaga.

4. SÄÄSTVA ARENGU JA VAESUSE KAOTAMISE INTEGREERIMINE 2015. AASTA JÄRGSESSE ÜLDRAAMISTIKKU

Rahvusvahelisel ja ÜRO tasandil on suur osa vaesuse kaotamise ja säästva arengu nimel läbiviidavast tööst tehtud erinevates rühmitustes ja eri lähtekohtadest: ühe aluseks oli aastatuhande deklaratsioon ja teise aluseks ÜRO säästva arengu alased tippkohtumised. Need kaks lähtekohta on tegelikult alati sisaldanud ühiseid elemente: näiteks käsitletakse aastatuhande arengueesmärkides keskkonnaküsimusi aastatuhande arengueesmärgi nr 7 kaudu ning vaesuse kaotamine on alati olnud säästva arengu esmatähtis eesmärk.

Selleks et tegeleda tõhusalt vaesuse kaotamise ja säästva arengu eesmärkidega, mis kokku moodustavad omavahel seotud üleilmse ülesande, tuleb aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamine ja töö säästva arengu eesmärkide väljatöötamisel viia ühe üldise, ühiste prioriteetsete ülesannete ja eesmärkidega raamistiku alla. Nii tagatakse 2030. aastaks väärikas elu kõigile ja kindlustatakse maailmale säästev tulevik.

2013. aasta sügisel tehakse ÜRO eriüritusel kokkuvõtte aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutustest, arutatakse seda, kuidas kiirendada kuni aastani 2015 edusamme, ning vahetatakse seisukohti selle üle, mida teha pärast aastatuhande arengueesmärkide sihtaastat 2015. Rio+20 konverentsil loodud kõrgetasemeline poliitiline foorum koguneb esimest korda 2013. aasta septembris, mil vaadatakse üle ka 2012. aasta juunis Rio+20 konverentsil võetud kohustuste järeelmeetmed. Samuti on vaja liikuda edasi Rios moodustatud säästva arengu eesmärkide väljatöötamise eest vastutava avatud töörühma raames. Kõik need elemendid loovad üldsuunad, millest juhendatakse 2015. aasta järgse raamistiku vastuvõtmistel.

EL jätkab avatud dialoogi kõigi asjaomaste sidusrühmadega, et viia edasi eesmärgi käsitlevat mõttegevust. See on ELi aktiivne panus säästva arengu eesmärgi käsitleva avatud tööühma tööle. Nimetatud tööühm esitab soovitud meetmete võtmiseks ÜRO Peaassambleele.

Käesolevas osas kirjeldatakse aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamisel saadud õppetunde ja säästva arengu eesmärkide väljatöötamist käsitlevat tööd ning esmatähtsaid aspekte, mis nendega seoses on esile kerkinud. Seejärel räägitakse lühidalt ja konkreetset, kuidas neid kahte elementi asjakohaste ÜRO protsesside raames ühendada. Viimases osas esitatakse selle alusel mõned üldraamistiku tähtsamad põhimõtted.

4.1. Üldraamistiku võtmelemendid

Tuginedes aastatuhande arengueesmärkidega seoses saadud kogemustele ja säästva arengu alal Rio+20 konverentsist tulenevatele töödele ning arvestades praeguseid suundumusi, on EL seisukohal, et 2015. aasta järgse üldraamistikuga seoses on võimalik ette näha mitu proovikivi.

Üleilmse keskkonnasäästlikkuse ja vaesuse kaotamise vahel on oluline seos. Ei saa kaotada vaesust ja tagada inimväärset elu kõigile, pööramata samal ajal tähelepanu keskkonnasäästlikkuse küsimustele, ja vastupidi. Kliimamuutustel, loodusõnnetustel, bioloogilise mitmekesisuse vähenemisel, ookeanide, mageveeallikate, maa ja pinnase kahjustumisel on eriti negatiivsed tagajärjed maailma kõige vaesematele elanikkondadele. Nende küsimustega tegelemiseks peab üldraamistik toimima hea valitsemistava, läbipaistvuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise katalüsaatorina kõigis riikides ja rahvusvaheliselt. Kõik need aspektid on olulised säästva arengu ja vaesuse kaotamise seisukohast.

Nagu lepiti kokku Rio+20 konverentsi lõppdokumendis, peaksid säästva arengu eesmärgid – arvestades erinevate riikide olusid, võimeid ja arengutaset ning austades riiklike tegevuspõhimõtteid ja prioriteete – olema ühtmoodi kohaldatavad kõigis riikides, sisaldama säästva arengu kolme mõõdet ning olema suunatud tegevusele, täpsed, lihtsalt edastatavad ja arvuliselt piiratud. Rio+20 konverentsi ettevalmistamise käigus tehtud ELi ettepanekute kohaselt peaksid need eesmärgid keskenduma avalikele hüvedele ja elu alustaladele, milleks on näiteks vesi, toiduga kindlustatus, turvalisus, ookeanid, säästev tarbimine ja tootmine ning samuti sotsiaalne kaasatus ja inimväärne töö. Samal ajal peaksid eesmärgid olema vastavuses ka olemasolevate rahvusvaheliste kokkulepetega, mis käsitlevad näiteks kliimamuutusi ja bioloogilist mitmekesisust ning sotsiaalkaitse põhialustega.

Neis tuleks arvestada säästva arengu kolme põhieesmärgiga: vaesuse kaotamine, mittesäästvate tarbimis- ja tootmismudelite muutmine ning majandusliku ja sotsiaalse arengu aluseks olevate loodusvarade kaitsmine ja haldamine.

2015. aasta järgsed eesmärgid peaksid olema suunatud tulevikku ja nendega tuleks paika panna säästva tuleviku liikumapanevad jõud: pidades silmas ühist visiooni aastaks 2050, tuleks eesmärgid ja sihid seada aastaks 2030.

Kuna raamistikus peaksid üldeesmärkide hulgas sisalduma nii vaesuse kaotamine kui ka säästev areng, tuleb esmatähtsate ülesannete ritta seada tegelemine mõlema eespool nimetatud perspektiiviga. Sellest arutluskäigust lähtuvalt võiks raamistik sisaldada järgmisi põhielemente: elementaarsete elamistingimuste tagamine, kaasava ja säästva majanduskasvu hoobade edendamine ning loodusvarade säästev majandamine, edendades samal ajal võrdsust ja õiglust, rahu ja turvalisust. Ehkki Maa keskkonda käsitlevate piiride küsimusega tegelemine nõuab integreeritud lahendust, mis mõjutab kõiki neid elemente ja mida tuleb mõnedes neist arvestada, eeldab see ka täiesti eraldiseisvaid meetmeid. Seepärast võib kõnealust raamistikku vaadelda ka kui 2015. aasta järgse integreeritud üldraamistiku täiendavat valdkonnavahest element.

4.1.1. Elementaarsed elamistingimused

Aastatuhande arengueesmärkidega loodi inimarengut käsitlev raamistik, seati sellised sihid nagu miinimumsissetulek, näljahädast pääsemine, täielik ja produktiivne tööhõive ning inimväärne töö kõigile, juurdepääs algharidusele, esmasele tervishoiule, veele ja sanitaarvõimalustele. Kõik need elemendid moodustavad inimväärika elu aluse.

Meil tuleb lõpule viia praeguste aastatuhande arengueesmärkidega ettenähtud ülesanded, täita lüngad ja õppida saadud kogemustest. Näiteks tuleb meil tegeleda laiemalt selliste küsimustega nagu haridus ja tervishoid ning võtta arvesse sotsiaalkaitset. Kogukeskmiste taga peituvad äärmisest vaesusest, geograafilisest asukohast või kõrvalejätusest põhjustatud riiklikud erinevused. Meil tuleb loobuda puhtalt kvantitatiivsetest eesmärkidest ja tegeleda kvaliteediga, näiteks hariduses ja tervishoius. Hiljemalt 2030. aastaks tuleb määrata kindlaks alampiir, alla mille ei tohiks langeda ükski mees, naine ega laps: tuleks seada normid, mille tagamise eest saavad mis tahes riigi kodanikud oma valitsuselt aru pärida. Inimestele tuleks anda võimalused vaesusest väljuda. Eesmärgid, mis edendavad haridust, toitu, puhast vett ja õhku käsitlevate põhinormide täitmist, aitavad kaotada nälja ja parandada toiduohutust, tervishoidu ja heaolu. Samuti peaksid eesmärgid edendama meetmete võtmist, et tagada produktiivne tööhõive ja inimväärne elu kõigile (sealhulgas noortele, naistele ja puuetega inimestele) sõltuvalt riikide arengutasemest. Erinevalt olemasolevatest aastatuhande eesmärkidest tuleks tulevasi eesmärke kohaldada igas riigis. Need ei tohi jääda vaid üldeesmärgiks ja iga riik peaks võtma endale kohustused. Iga riik vastutab rahvusvahelisel tasandil kokkulepitud eesmärkide nimel tehtavate edusammude eest.

4.1.2. Kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu hoovad

Komisjoni avalik konsulteerimine ning nende riikide kogemused, kellel on õnnestunud vaesusest välja rabeleda, osutavad sellele, kui tähtsad on kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu peamised hoovad, eelkõige seoses inimarengule suunatud oluliste teenuste pakkumise ning majanduskasvu ja inimväärsete töökohtade loomisega. Kõik riigid peaksid kõigis arenguetappides pöörama tähelepanu struktuurilistele muudatustele, mis võimaldavad toimida turusõbralike ja avatud majandusega riikidena, mille kaudu edendatakse kaasavat ja jätkusuutlikku majanduskasvu, parandatakse tootmissuutlikkust ning edendatakse erasektori arengut, investeringuid, rikkuse loomist ja liikumist kaasava keskkonnasäästliku majanduse suunas ning tagatakse, et hüved jagunevad laiaulatuslikult. Eesmärgid aitaksid luua võimalusi kaasavamaks ja jätkusuutlikumaks majanduskasvuks, mida saab lisaks SKP-le mõõta ka muude näitajatega. Mitmed riigid saaksid tugineda neile eesmärkidele ja suunata jõupingutused sotsiaalsele sidususele, säästlikumale põllumajandusele, kalandusele ja vesiviljelusele, eesmärgiga pakkuda paremat toitu, lahendada veepuuduse probleem ja vältida toidu raiskamist. Teised riigid saavutaksid ressursitõhusama tootmise, säästes vett ning vähendades jäätmeteket ja parandades jäätmete ringlussevõttu. Sellise eesmärgi seadmine, mis hõlmab liikumist säästvate ja vastupanuvõimeliste linnade mudeli poole, võimaldaks parandada õhu, vee, energia, juurdepääsetava infrastruktuuri, eluaseme ja transpordi kvaliteeti. See viiks omakorda lahendusteni, mis on seotud tööhõive, tervishoiu, majandusliku arenguga, samuti kliimamuutustega kohanemise ning katastroofide ärahoidmise ja nendeks valmisoleku küsimustega. Muude oluliste hoobade hulgas on säästev energia, teadus ja tehnoloogia, telekommunikatsiooniteenused, finantsteenused ja infrastruktuur (näiteks turgudele juurdepääsu parandamine), ränne ja liikuvus. Kõik need aspektid eeldavad stabiilset keskkonda, mis soodustaks ettevõtteid, ettevõtlust, innovatsiooni ja produktiivset tööhõivet.

Ehkki majanduse ümberkujundamine on vajalik, kujutab see endast samuti suurt ülesannet: vaja on miljarditesse ulatuvaid uusi investeeringuid⁴. Siiski näitavad nii nende riikide kogemus, kus on tehtud suuri edusamme kõnealuste teenuste pakkumisel oma kodanikele, kui ka sellised hiljutised üleilmsed algatused nagu säästev energia kõigi jaoks ning toitumise parandamise algatus, et selline lähenemisviis võib anda paljutõotavaid tulemusi, kiirendades majanduskasvu ja investeeringuid.

4.1.3. Loodusvarade säästlik majandamine

Loodusvarade säästlik majandamine ja kasutamine toetab oluliselt majanduskasvu ja tööhõivet, eelkõige sellistes esmastes tootmissektorites nagu põllumajandus, kalandus ja metsandus ning teenustesektor (näiteks turism). 70% maailma vaestest elab maapiirkondades. Nende inimeste ellujäämine ja heaolu on otseses sõltuvuses bioloogilisest mitmekesisusest ja ökosüsteemi teenustest, mis muudab nad haavatavamaks loodusvarade nappuse ja kliimaga seotud riskide suhtes. Loodusvarade vastutustundlik majandamine, mille aluseks on läbipaistvus, aruandekohuslus ja hea valitsemistava, on otsustava tähtsusega vaesuse kaotamisel ning säästval arengul kaasava keskkonnasäästliku majanduse suunas. Edendada tuleb ettevõtete säästvat arengut käsitlevat aruandlust, mis ärgitab erinevaid ettevõtjaid arendama vastutustundlikke töömeetodeid. Eesmärgid, mis käsitlevad pingutamist selle nimel, et saavutada maailmas olukord, kus mulla degradeerumine ei suurene, aitaksid kaasa majanduskasvule, bioloogilise mitmekesisuse kaitsele, säästvale metsamajandamisele, kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele, toiduga kindlustatusele, parandades pinnase kvaliteeti, vähendades erosiooni, suurendades loodusõnnetustele vastupanu võimet ja peatades maa hõivamise. Arvestades ookeanide tähtsust planeedile, peaksid ookeanide ja mere ökosüsteemide elujõulisuse kaitsmist ja taastamist käsitlevad eesmärgid kehtima jätkusuutlike toimetulekuvõimaluste tagamiseks igal pool. Nendega toetatakse muu hulgas toiduga kindlustatuse seisukohast säästlikku kalavarude kasutamist ning vähendatakse suuri, näiteks mereprahiga seotud riske. Nende ülesannetega tegelemiseks peaks iga riik hoolitsema selle eest, et nende loodusvarasid majandatakse säästvalt, ning looma avatud ja läbipaistvad juhtimisstruktuurid selle tagamiseks, et loodusvarasid kasutatakse viisil, millest kodanikud saavad kasu õiglasel ja säästval viisil.

See eeldab, et iga riik tagaks selle, et loodusvarasid kasutatakse keskkonnahoidlikult ning et sellistest ressurssidest nagu maa, metsad, jõed ja ookeanid on kasu ka tulevastele põlvkondadele. Samuti tuleb taastumatuid ressursse (näiteks mineraalid ja põhjavesi) kasutada kaasaval ja vastutustundlikul viisil, mis tagaks ühiskonnale maksimaalse kasu nende turustamise, ammendumise kiiruse ja neist saadava tulu kasutamise osas. Taastumatute ressursside (näiteks fossiilkütused) kasutamiseks makstavate toetuste järkjärguline kaotamine on ressursitõhususe edendamiseks keskne ja kulutõhus meede. Samuti peaksid riigid tõhustama jagatud ressursside (näiteks kalavarud ja merekeskkonna bioloogiline mitmekesisus) haldamisel tehtavat koostööd riiklikust jurisdiktsioonist välja jäävates piirkondades.

Selleks et tagada, et ressursside piiratusele ühes piirkonnas leitud lahendused ei tekitaks täiendavat survet teises piirkonnas, on vaja võtta kasutusele integreeritud perspektiiv. Tulevane tegevuskava peab kohustama kõiki riike haldama ja kasutama oma loodusvarasid säästlikult tulevaste aastakümnete jooksul. See hõlmab selliseid küsimusi nagu läbipaistvus,

⁴ Näiteks hindab Rahvusvaheline Energiaagentuur, et aastaks 2030 kõigini jõudvate säästlike energiateenuste pakkumiseks on vaja aastas täiendavalt ligikaudu 30 miljardi euro ulatuses investeeringuid võrreldes praeguste suundumustega. ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni hinnangul on vaja rohkem kui 50 miljardi USA dollari ulatuses avaliku sektori investeeringuid põllumajandusse ja turvavõrgustikesse, et saavutada 2025. aastaks näljavaba maailm.

sissetulekute maksimeerimine, omandiõiguste kaitse, vastupanuvõime⁵ (ka loodusõnnetustele) ning keskkonnakaitse. Neis jõupingutustes peab osalema kogu maailm. Nii erasektori kui ka avaliku sektori asutused peavad oma tegevuse eest vastutama ning täitma läbipaistvuse ja hea valitsemistavaga seotud rangeid norme. Vähesed CO₂-heitega ja ressursitõhus majandus eeldab samuti meetmeid ja koolitust vajalike oskuste omandamiseks.

4.1.4. Võrdsus ja õiglus

Inimeste heaolu ja kõikide inimväärikust käsitlevad eesmärgid on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja aastatuhande arengueesmärkide deklaratsioonis, milles tunnistatakse selgesõnaliselt ka seoseid inimõiguste, hea valitsemistava ja säästva arengu vahel. Nii seda kui ka pühendumust ühistele põhiväärtustele kinnitati taas 2010. aasta aastatuhande arengueesmärkide tippkohtumisel ja 2012. aasta Rio+20 konverentsil.

Õigluse ja võrdsuse, inimõiguste, demokraatia ning hea valitsemistava muude aspektide tähtsus hõlmab enam kui nende mõju sissetulekut, haridust, tervishoidu ja muid põhivajadusi käsitlevate arengueesmärkide saavutamisele. Samuti on need küsimused igas riigis omaette olulised. Hiljutised sündmused Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas osutasid kaasavate poliitiliste süsteemide, õigluse ja töökohtade olemasolu tähtsusele, eelkõige noorte jaoks, ning tõstsid esile selle, et kuigi liikumine aastatuhande arengueesmärkide suunas on väga oluline, sellest üksi ei piisa. Hea valitsemistava jääb eelseisvateks aastateks üleilmseks ülesandeks.

On oluline, et need küsimused kajastuksid uues 2015. aasta järgses üldraamistikus. Säästva arengu potentsiaali ärakasutamisel on eriti oluline naiste roll ning seega on vaja kõrvaldada kõik võrdset osalemist takistavad tõkked. Raamistikus tuleks pöörata erilist tähelepanu arengu valdkonnas rakendatavale õigustel põhinevale lähenemisviisile, ebavõrdsuse vähendamisele, naiste ja tütarlaste õiguste edendamisele ja kaitsmisele, soolisele võrdsõiguslikkusele, läbipaistvusele ja korruptsioonivastasele võitlusele. Samuti tuleks käsitleda võrdsusega seotud olulisi küsimusi. Selle ülesandega tegelemiseks peaksid eesmärgid ja vahe-eesmärgid stimuleerima tegevust, et tagada, et põhilised sotsiaalsed tagatised jõuavad üha suurema arvu inimesteni ning et nende rakendamine paraneb.

4.1.5. Rahu ja turvalisus

Kui ohustatud on inimeste füüsiline turvalisus, kui valitseb suur ebavõrdsus, kui on probleemid valitsemistavaga ning kui institutsiooniline suutlikkus on nõrk või olematu, on äärmiselt raske saavutada püsivat edu selliste põhiliste aastatuhande arengueesmärkide võrdlusaluste osas nagu sissetulek, tervishoid, haridus või sanitaarvõimalused. Seepärast on oluline tegeleda eespool mainitud tingimuste algpõhjustega ning võtta meetmeid nende vältimiseks.

See tegevuskava ei kehti siiski ainult nõrkade riikide suhtes, kuna paljudel teistelgi riikidel on probleeme turvalisuse ja vägivallega seotud küsimustega. Ebaseaduslik kaubandus, rahvusvaheline terrorism, kuritegelikud võrgustikud ning jõukude vägivald ohustavad kodanike turvalisust ning vähendavad väljavaateid inimväärsel elule, seejuures kannatavad enim naised ja lapsed.

2015. aasta järgse üldraamistiku kontekstis tuleks rahu ja turvalisusega seotud küsimustega tegelemisel lähtuda tööst, mis tehti 2011. aasta novembris Busani kohtumisel mõnede nõrkade riikide ning OECD riikide, ELi, ÜRO ja arengupankade vahel. Lähtuda tuleks nõrkade riikidega sõlmitud uuest koostöökokkuleppest, milles lepiti kokku rahu kindlustamist ja riigi ülesehitamist käsitlevad eesmärgid.

⁵ COM(2012)586: ELi lähenemisviis vastupanuvõimele: õppetunnid toidukriisidest.

5. 2015. AASTA JÄRGSE ÜLDRAAMISTIKU SUUNAS

5.1. Erinevate lähtekohtade ühendamine tulevaste ülesannetega tegelemiseks

Vaesuse kaotamine ning kestva jõukuse ja heaolu tagamine on jätkuvalt kõige pakilisemad probleemid. Nende edukaks lahendamiseks tuleb neid koos käsitleda uue üldise ja kõigi riikide seisukohast olulise üldraamistiku raames, tunnistades samal ajal, et erinevaid riike puudutavad need probleemid erinevalt ning et nende riikide reaktsioonid ja panus üldesmärkide saavutamisse võivad erineda. Kuigi paljud riigid võivad küll äärmisest vaesusest välja rabeleda, tuleb vaesuse kaotamisse märkimisväärselt panustada, et muuta protsess pöördumatuks. Arenenud ja üha enam ka areneva majandusega riigid vastutavad endiselt suurel määral praegustel mittesäästvatel majandusmodelitel põhineva majandusarengu eest ja see mõjub kahjustavalt keskkonnale ja loodusvaradele, aga selle mõju kandub ka vähim arenenud riikidele. Sotsiaalsel tõrjutusel ja ebavõrdsusel, tööpuudusel, ebakindlatel töökohtadel ning sotsiaalkaitse puudumisel on samuti otsene mõju vaesusele ja säästvale arengule.

Tulevase üldraamistiku väljatöötamisel tuleks juhinduda aastatuhande deklaratsioonist, mis on jätkuvalt asjakohane. Tulevane üldraamistik põhineb Rio+20 konverentsi järeelmeetmetel, aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamisel ja muudel asjakohastel rahvusvahelistel protsessidel. Raamistikus tuleks kavandada suunad vaesuse kaotamiseks ning jõukuse ja heaolu loomiseks kõigile, keskendudes kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu põhihoobadele planeedi ressurside piires. Selles raamistikus tuleks seega ühendada säästva arengu kolm mõõdet: majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavaline, ning määrata igale riigile kohustused.

Uue üldraamistiku peaesmärk peaks olema püüdlemine selle poole, et pakkuda aastaks 2030 igale inimesele võimalused inimväärses elus. Selles tuleks tegeleda üheaegselt nii vaesuse kaotamise vajadusega kui ka praegustele ja tulevastele põlvkondadele jõukuse tagamiseks vajaliku säästva arengu visiooni väljatöötamisega.

Eespool kirjeldati, kuidas omavahel seotud ÜRO tasandi protsessid peaksid pakkuma ühise üldraamistiku, mille abil saavutada inimväärses elu eesmärk. Lõpptulemus peaks põhinema kõikide sidusrühmade ja rahvusvaheliste partneritega tehtava konstruktiivse koostöö tulemustel. EL on siiski seisukohal, et on ka selliseid üldpõhimõtteid, milles oleks võimalik kohe kokku leppida.

5.2. 2015. aasta järgse üldraamistiku põhimõtted

Komisjon teeb ettepaneku, et EL järgiks 2015. järgset raamistikku käsitlevates arutlustes järgmisi põhimõtteid:

5.2.1. Kohaldamisala

Raamistik peaks olema üleilmse kohaldamisalaga nii oma pürgimustes kui ka ulatuses. Kõigile riikidele tuleks seada eesmärgid, mis kehtivad kogu inimkonna suhtes ja keskenduvad vaesuse kaotamisele kõikjal ja igas mõõtmes, ning edendada jõukust ja heaolu kõigi jaoks, võttes arvesse planeedi ressursse.

- Raamistik peaks hõlmama säästva arengu kolme mõõdet: majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavaline. Selles tuleks arvestada aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamisel saadud õppetunde ning tugineda säästva arengu eesmärkide väljatöötamisele, et kaotada vaesus ja saavutada säästev areng. Eesmärkidega tuleks hiljemalt 2030. aastaks määrata kindlaks elatustase, alla mille ei tohiks keegi langeda, ning need peaksid suunama jõukuse ja heaolu suunas tehtavaid edusamme planeedi ressurside piires.

- Raamistikus tuleks tunnistada, et vaesust, jõukust ja heaolu ei saa vaadelda üksnes rahalisest aspektist, vaid et need on mitmemõõtmelised ja peegeldavad inimeste võimet kasvada ja areneda.
- Raamistik peaks integreeritult hõlmama järgmist:
 - põhitasandi inimareng (mis põhineb ajakohastatud kehtival aastatuhande arengueesmärkidel ning arvestab sotsiaalkaitse küsimusi),
 - säästva ja kaasava majandusarengu ja arengu hoovad, mis on vajalikud majanduse struktuurseks ümberkorraldamiseks ja mida kasutatakse tootmissuutlikkuse ja töökohtade loomiseks ning üleminekul kaasavale keskkonnasäästlikule majandusele, mis suudab toime tulla kliimamuutustega, ja
 - loodusvarade säästlik majandamine.
- Samuti tuleks raamistikus käsitleda inimõiguste, demokraatia ja õigusriigiga seonduvaid õiglus- ja võrdsusküsimusi, samuti naistele suurema ühiskondliku mõjuvõimu andmist ja soolist võrdsõiglikkust, mis on kaasava ja säästva arengu seisukohalt määravad, aga ka olulised väärtused iseeneses. Samuti tuleks tegeleda rahu- ja turvalisusküsimustega, tuginedes rahu kindlustamist ja riigi ülesehitamist käsitlevate eesmärkide koostamiseks tehtud tööle.

5.2.2. Eesmärkide laad ja arv

- Eesmärgid peaksid olema arvuliselt piiratud ning kehtima kõigile riikidele, aga vaheeesmärkides tuleks arvestada erinevate riikide oludega. Omavastutuse ja asjakohasuse tagamiseks peaksid eesmärgid olema kohandatud ning riiklikul tasandil rakendatavad. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nõrkade riikide vajadustele.
- Eesmärgid tuleks koostada viisil, milles võetakse arvesse teadus- ja uurimistegevuse tulemusi, ning eesmärkidega seotud vahe-eesmärgid ja näitajad peaksid olema mõõdetavad.

5.2.3. Läbipaistvus, rakendamine ja vastutus

- Vastutus soovitud tulemuste saavutamise eest lasub eeskätt riigil. Vaja on mobiliseerida kõik – rahvusvahelise, erasektori ja avaliku sektori tasandi – vahendid. Rahastamist ja muid rakendusmeetmeid tuleks vaadelda terviklikult ja integreeritult, kuna eri üleilmsete eesmärkide rakendamise võimalikud allikad on kõikjal samad.
- Raamistik tuleks välja töötada ja rakendada tihedas partnerluses kodanikuühiskonna sidusrühmadega (sealhulgas erasektor).
- Eesmärkide saavutamiseks tuleks kehtestada ajakava, et alustada tegutsemist kõigil tasanditel. Eesmärkide puhul võiks tähtaeg olla 2050. aasta ja vahe-eesmärkide puhul 2030. aasta.
- Raamistik peaks põhinema iga riigi meetmete võtmisega seotud individuaalsel vastutusel ja seda täiendab partnerlus kõigi riikide ja sidusrühmade vahel. Eesmärgid peaksid pakkuma stiimuleid koostööks ja partnerluseks valitsuste, kodanikuühiskonna (sh erasektor) ning rahvusvahelise üldsuse vahel. Kõik riigid peaksid andma õiglase osa eesmärkide saavutamisse. Eesmärkidega tuleks suurendada ka vastutust.
- Raamistiku väljatöötamist tuleks toetada jõupingutustega sidususe suurendamiseks institutsioonide tasandil.
- Edusammude tõhusaks jälgimiseks tuleks tugevdada statistilist baasi.

5.2.4. *Sidusus*

- Raamistik peaks olema kooskõlas näiteks kliimamuutusi, bioloogilist mitmekesisust, suurõnnetuste ohu vähendamist ning sotsiaalkaitse põhialuseid käsitlevate rahvusvahelisel tasandil kokkulepitud eesmärkide ja vahe-eesmärkidega.

5.3. **Raamistiku rakendamine: riigi omavastutus ja aruandekohustus**

Tulevase raamistiku rakendamise eest vastutab iga riik ise ja selles osalevad kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid. Arengu hoovad asuvad ennekõike riigi tasandil. Need hõlmavad demokraatlikku valitsemist, õigusriiki, stabiilseid poliitilisi institutsioone, usaldusväärseid tegevuspõhimõtteid, riigi rahanduse läbipaistvust ning võitlust pettuse ja korruptsiooniga. Siseriiklike vahendite kaasamine, õigusaktid ja maksuõigus, erasektori arengut toetavad asutused, investeringud, inimväärsede töökohade loomine ning ekspordi konkurentsivõime on olulised, et kõigil riikidel oleks võimalik eesmärgid saavutada. Selles kontekstis on riigisisised reformid olulise tähtsusega, et muuta majanduskasv jätkusuutlikuks ja panna see tõhusalt vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse vähendamise ning kõigi heaolu suurendamise teenistusse. See kehtib kõigi riikide kohta, sõltumata nende arengutasemest.

EL tunnistab siiski, et mõned riigid vajavad jätkuvalt toetust, sealhulgas arenguabi. Praegu on väljaarendamisel tõhusamad ja tulemuslikumad arenguabi investeerimise meetodid, mille abil tagatakse, et abi toimib arengu ja investeringute katalüsaatorina. Siia kuuluvad muu hulgas uuenduslikud rahastamisallikad, vahendid ja mehhanismid (näiteks kombineeritud rahastamine). See ajakohastatud lähenemisviis võeti vastu ELi muutuste kavas. Lõuna-lõunasuunaline koostöö võib aidata oluliselt kaasa üleilmsetele tulemustele arengu valdkonnas. 2011. aastal Busanis toimunud abi tõhususe kõrgetasemelisel foorumil kokkulepitud üleilmse tulemusliku arengukoostöö partnerlust tuleks kohaldada kogu maailmas.

Lisaks abi andmisele on arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususel oluline roll vaesuse kaotamisel ja säästva arengu saavutamisel. Seega tuleks tulevases raamistikus anda neile poliitikavaldkondadele asjakohane roll. Paljudes arenguriikides on näiteks kaubavahetusest saadavad tulud märkimisväärselt suurenenud ning neid saaks kasutada võitlemisel vaesuse vastu. See suundumus peaks paljudes arenguriikides jätkuma ning see on eriti oluline Saharataaguses Aafrikas.

Eesmärkide saavutamiseks tuleks üldraamistikku toetada jõupingutustega, millega tagatakse *kõikide* vahendite kaasamine ja tõhus kasutamine. Lisaks on vaja, et kõik riigid järgiksid nende vahendite suhtes terviklikku lähenemisviisi ning rakendaksid sidusaid ja asjakohaseid tegevuspõhimõtteid. Eesmärgid ja vahe-eesmärgid aitavad stimuleerida erasektori investeringuid. Kõigil riikidel tuleks avatud ja läbipaistval viisil anda aru tulevaste eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest.

EL peaks edendama rakendamismeetmete suhtes terviklikku ja integreeritud lähenemisviisi, sealhulgas rahastamisküsimused rahvusvahelisel tasandil. Kliimamuutuste, bioloogilise mitmekesisuse, arengu ja säästva arenguga seotud rahastamist käsitlevad arutelud toimuvad praegu eri foorumites, ehkki võimalikud rahastamisallikad on samad. On hädavajalik tagada sidusus ja koordineerimine ning vältida meetmete dubleerimist arenguprotsessi rahastamisel. Komisjon kavatseb esitada 2013. aasta keskel teatise, milles pakutakse välja ELi integreeritud lähenemisviis rahastamisele ning erinevate üleilmsete protsessidega seotud muud rakendamismeetmed.

6. EDASISED SAMMUD

ELil tuleb täiemahuliselt, sidusalt ja koordineeritult osaleda tulevastes rahvusvahelistes protsessides ÜRO ja muudes asjakohastes foorumites.

Käesoleva teatise vastuvõtmisele peaksid 2013. aasta kevadel järgnema nõukogu ja parlamendiga peetavad arutelud ELi ühise lähenemisviisi väljatöötamiseks käimasolevate protsesside järgmisteks etappideks. Lähenemisviis peaks

- tagama Rio+20 konverentsi järelmeetmed ning suunama ELi seisukohti säästva arengu eesmärke käsitlevas ÜRO avatud töörühmas, kes annab korrapäraselt aru ÜRO Peaassambleele; ja
- andma panuse 2013. aasta sügisel toimuva ÜRO Peaassamblee aastatuhande arengueesmärkidele pühendatud eriürituse sealhulgas peasekretäri ja ÜRO kõrgetasemelise komisjoni 2015. aasta järgset perioodi käsitleva aruande ja selle komisjoni esimese kohtumise ettevalmistamisse.

EL peaks toetama 2015. aasta järgse perioodi üldraamistiku kehtestamist. Eespool kirjeldatud suundade alusel toimuvad arutelud peaksid ELil võimaldama jõuda ühise seisukohani selles, kuidas saaks säästva arengu eesmärke ja aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamist ühendada üheks protsessiks, nii et tulemuseks oleks terviklik raamistik. Samuti tuleks ELil aktiivselt püüda kõigi partnerite ja sidusrühmadega pidada konstruktiivset dialoogi, eesmärgiga luua ühised seisukohad, sealhulgas kolmandate riikidega peetavate poliitiliste dialoogide kaudu.

ILISA

ELi ja rahvusvahelise tasandi peamised käimasolevad ja tulevased meetmed, millega edendatakse Rio+20 rakendamist

Valdkond	EL	Rahvusvaheline tasand
Vesi ja kanalisatsioon	Veekasutuse tõhususe ja kvaliteedi parandamine ELi veevarude kava kaudu	Joogiveele ja sanitaarseadmetele juurdepääsu edendamine, veekvaliteedi parandamine ja reostuse vähendamine kooskõlas muutuste kava ja rahvusvaheliste kohustustega; ühiseid veevarusid käsitleva poliitilise dialoogi lihtsustamine ning veega seotud jätkusuutlikku majanduskasvu toetavate meetmete rakendamine
Energia, kliimaküsimused	Energiatõhususe parandamine, taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamine, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine järgmiste meetmete kaudu: - kliima- ja energiapakett ning 2012. aastaks vähese CO₂-heiteta majanduse tegevuskava (2050) - kliima- ja energiapoliitika (2030) - energiatõhususe direktiiv - käimasolevad seadusandlikud ettepanekud autode ja kaubikute tekitatud heidete ning fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta	Rahvusvaheliste kliimameetmete edendamine Durbani platvormi ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kaudu Rahvusvaheline partnerlus kliimamuutuste leevendamise alal ning rahvusvahelised koostööalgatused IRENA: taastuvenergia ülemaailmne kasutamine GEEREF: ülemaailmne energiatõhususe ja taastuvenergia fond Ülemaailmne kliimamuutuste liit (GCCA) Algatus „Säästev energia kõigi jaoks” (SE4ALL) AKV-ELi energiarahastu ning Aafrika ja ELi vaheline taastuvenergia koostööprogramm (RECP)
Bioloogiline mitmekesisus, metsad ja maa	ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020 ning bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste hindamine ELi metsanduse tegevuskava; metsandusstrateegia läbivaatamine Maad kui loodusvara käsitleva teatise ettevalmistamine Kaitsealade digitaalne vaatluskeskus osana Maa jälgimise süsteemide süsteem (GEOSS)	Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni strateegikava ja 20 Aichi eesmärgi Ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse majanduslikke aspekte käsitleva uuringu (TEEB) ning partnerluse WAVES (majandusliku rikkuse aruandlus ja ökosüsteemide teenuste hindamine) toetamine Keskkonna ja loodusvarade temaatilise programmi rakendamine (ENRTP) Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse algatuse laiendamine ja rakendamine ning ÜRO REDD+ programmis osalemine Võimalus koostada protokoll ÜRO kõrbestumise vastu võitlemise konventsiooni (UNCCD) raames,

		millega EL kuulutatakse mõjutatud pooleks Üleilmne mullaalane partnerlus (koos ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooniga) Maailma kõrbestumise uue atlase (<i>World Atlas of Desertification</i>) koostamine koos UNEPiga
Ookeanid	Merestrateegia tegevusraamistik; integreeritud merendusstrateegia, merepraht ja plastjäätmekäitlus Ühine kalanduspoliitika: maksimaalne jätkusuutlik saagikus, teadusuuringutel põhinevad majandamiskavad, vette tagasiheitmine Mere ja ranniku ökosüsteemide vaatlemine ja modelleerimine	Piirkondlikud merekonventsioonid UNCLOS-i rakenduskokkulepe merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise kohta riikide jurisdiktsioonist välja jäävatel aladel Ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük Mereprahti käsitlevate Honolulu kohustuste järelmeetmed
Jäätmekäitlus, kemikaalid	Ressursitõhususe tegevuskava ja jäätmeid käsitlevad ELi õigusaktid, REACH-i rakendamine	Jäätmeid käsitlevate rahvusvaheliste poliitikaalgatuste (elektri- ja elektroonikaseadmete romud, teatavate ohtlike kemikaalide kasutamise piiramine) levitamine Baseli, Stockholmi ja Rotterdami konventsioonide ning kemikaalide kasutamise rahvusvahelise strateegilise lähenemisviisi (SAICM) rakendamine
Toit, toitumine, põllumajandus	Toiduga seotud säästvust käsitleva teatise ettevalmistamine Finantsinstrumentide turgude ja turu kuritarvitamist käsitleva direktiivi rakendamine Ühise põllumajanduspoliitika reformi käsitlevad ettepanekud, sealhulgas säästva põllumajandustootmise edendamine, tootmissuutlikkuse ja kliimamuutustega seotud küsimused Euroopa innovatsioonipartnerlus „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ Mahetoidu märgistamine	Osalemine põllumajandusturu infosüsteemis (AMIS) MARS-i (põllumajandusressursside jälgimine) ja GEO-GLAM-i (Maa seire) rakendamine Maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundlikku haldamist käsitlevate suuniste rakendamine ELi toiduohutust käsitlev temaatiline programm Jätkusuutlikku toiduainetega kindlustatust käsitleva tulevase ELi rakenduskava rakendamine: võetud kohustuste elluviimine Toitumisalase teatise ettevalmistamine Vastupanuvõimet käsitleva tegevuskava ettevalmistamine Toitumist käsitleva liikumise (SUN) tugevdamine; toiduga kindlustatuse ja toitumise uus liit Toiduabi konventsiooni rakendamine

Maksud, toetused	Ressursitõhususe tegevuskava asjakohaste meetmete rakendamine	Toetuste reformi järelmeetmed G20 raames
Puhas tööstus ja olelusringiga seotud aruandlus	ELi 2020. aasta tööstuspoliitika rakendamine: puhas tehnoloogia, biomajandus Keskonnatoodete ühtset turgu käsitleva teatise ettevalmistamine Olelusringi Euroopa andmebaas (ILCD)	ILCD võrgustik
Säästev tarbimine ja tootmine ning keskkonnasäästlikud riigihanked	Läbivaadatud hankedirektiiv, mis käsitleb ka keskkonnahoidlikke riigihankeid Euroopa ligipäasetavuse akti vastuvõtmine	Osalemine jätkusuutlikke riigihankeid käsitlevas UNEPi algatuses Osalemine säästva tarbimise ja tootmise kümneaastase raamprogrammi rakendamisel
Vastupanuvõime		Teatise „ELi lähenemisviis vastupanuvõimele: õppetunnid toidukriisidest” ning tulevase tegevuskava rakendamine Algatuste SHARE ja AGIR rakendamine Vastupanuvõime edendamine rahvusvahelistel foorumitel ja erinevate organisatsioonidega (näiteks FAO, IFAD, WFP, UNISDR, Maailmapank ja kodanikuühiskonna organisatsioonid) sõlmitud partnerluste teemana
Katastroofiohu juhtimine	ELi katastroofide ennetamise raamistiku rakendamine Katastroofiohu juhtimise (tõkestamine, valmisolek, reageerimine) ning hindamise integreerimine ELi ja liikmesriikide planeerimisse Üleujutuste teadvustamise Euroopa süsteem, Euroopa põuavaatlussüsteem Katastroofide vastaste kaitsemeetmete edendamine ELi rahastamisvahendite abil	Hyogo tegevusraamistiku rakendamine ja katastroofiohu vähendamist käsitlevate järelmeetmete raamprogrammi koostamine 2015. aasta järgseks perioodiks Keskendumine ELi katastroofiohu vähendamise rakendamiskavas kirjeldatud prioriteetidele Rahvusvaheliste algatuste (näiteks Maailmapanga katastroofiohu vähendamise ülemaailmne rahastamisvahend) toetamine
Linnad, turism, transport	ELi linnade säästvuse edendamine seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi osana Meetmete rakendamine säästvate ja kättesaadavate turismiteenuste	Säästvate, vastupanuvõimeliste ja juurdepäasetavate linnade edendamine

	edendamiseks ELi liiklusohutus, keskkonnasäästlike kütuste direktiiv, taskukohase ja säästva transpordi edendamine	
Täielik ja produktiivne tööhõive ning inimväärne töö	Strateegia „Euroopa 2020”: tööhõive suunised, ühised tööhõivearuanded, riiklikud reformikavad, noorte tööhõivepakett, Euroopa tööhõive ja sotsiaalarengu aruanded	Rahvusvaheliste töönormide edendamine rahvusvaheliste organisatsioonide (eelkõige ILO) kaudu ELi kahepoolsetes suhetes ning arengut ja kaubandust käsitlevate poliitikavaldkondade kaudu 2012. aasta rahvusvahelise töökonverentsi järelmeetmed ning noorte tööhõivet käsitlev G20 strateegia Inim- ja sotsiaalarengu temaatilise programmi („Investeering inimestesse”) rakendamine, sünergia asjakohaste ELi temaatiliste programmidega, näiteks valitsusvälised osalejad arengupoliitikas, ränne ja varjupaik ning demokratiseerimine ja inimõigused
Sotsiaalkaitse, sotsiaalne kaasamine ja vaesuse kaotamine	Vaesuse ja sotsiaalne tõrjutuse vähendamise edendamine ning tõhusam sotsiaalpoliitika strateegia „Euroopa 2020” kaudu Liikmesriikide abistamine struktuurireformide elluviimisel sotsiaalinvesteeringute paketi kaudu Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik Puudega inimesi käsitlev Euroopa strateegia 2010–2020	Sotsiaalkaitse, sealhulgas sotsiaalkaitse põhialuste edendamine, ILO poolt vastu võetud soovitude rakendamine kooskõlas partnerriikide kavade ja tegevuspõhimõtetega Sotsiaalkaitse jätkuv toetamine (sealhulgas sotsiaalkaitse põhialuste toetamine) kahepoolsetes suhetes partnerriikidega, rahvusvahelistel foorumitel (ILO, OECD, G20 ja ASEM) ning arengukoostöös Teatistes „Sotsiaalkaitse ELi arengukoostöös” sisalduvate meetmete rakendamine Laste õiguste, põlisrahvaste õiguste, sotsiaalse kaasatuse ning puuetega inimeste õiguste integreerimine ELi arengupoliitikasse Puuetega inimeste õigusi käsitleva ÜRO konventsiooni rakendamine
Ettevõtete sotsiaalne vastutus	Ettevõtete sotsiaalset vastutust käsitlevate meetmete rakendamine	Osalemine ärimaailmale ja VKEdele suunatud ettevõtete sotsiaalset vastutust käsitlevate rahvusvaheliste (sh ILO, OECD) suunisdokumentide ja ÜRO suuniste koostamisel
Tervishoid	ELi tervishoiustrateegia Euroopa tervises seisundi näitajad Teatis „HIVI/AIDSi vastane võitlus Euroopa Liidus ja naaberriikides”	Teatise „ELi roll ülemaailmses tervishoius” rakendamine Tervishoiusüsteemide tõhustamine, terviseohutuse ja poliitikavaldkondade sidususe parandamine geograafiliste

		vahendite ja temaatiliste programmide kaudu paremate tervisealaste tulemuste ja tervishoiualase ebavõrdsuse vähendamise nimel. Ülemaailmse AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondi, GAVi Liidu ning reproduktiivtervishoiuga seotud toodete ohutuse tõhustamise ülemaailmse programmi toetamine Euroopa tervishoiusüsteemide vaatluskeskus Heaolu näitajate väljatöötamine 2020. aasta tervishoiustrateegia raames
Haridus	Strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal Haridus ja koolitus strateegia „Euroopa 2020” rakendamisel 21. sajandi kooli käsitlev Euroopa koostöö	Kõigile suunatud kvaliteetse hariduse edendamine komisjoni geograafiliste ja temaatiliste programmide kaudu Komisjoni rahvusvaheliste koostööprogrammide rakendamine kõrghariduse ja koolituse alal Ülemaailmsete algatuste (näiteks ülemaailmne haridusalane partnerlus) ja poliitiliste dialoogide (näiteks Aafrika hariduse arendamise liit) toetamine
Sooline võrdõiguslikkus ja naistele suurema ühiskondliku mõjuvõimu andmine	Soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste süvalaiendamine ELi soolist võrdõiguslikkust käsitleva 2010–2015 tegevuskava kaudu Pekingi tegevusprogrammi järelmeetmed	Soolise võrdõiguslikkuse ja naistele ELi arengupoliitikas suurema ühiskondliku mõjuvõimu andmine ; ELi soolist võrdõiguslikkust käsitleva tegevuskava (2010–2015) rakendamine arengukoostöös; osalemine ÜRO programmis, mis käsitleb soolise võrdõiguslikkuse rahastamise aruandluse parandamist Naiste majanduslikku mõjuvõimu käsitlevate meetmete rakendamine programmi „Investeeringud inimestesse” kaudu Teatistes „Sotsiaalkaitse ELi arengukoostöös” sisalduvate meetmete rakendamine
Õigusküsimused, inimõigused, põhiõigused, demokraatia, hea valitsemistava ja õigusriik	ELi põhiõiguste harta Århusi konventsiooni rakendamine	Meetmete rakendamine teatistes, milles käsitletakse ELi toetust jätkusuutlikele muutustele üleminekuühiskondades; ELi arenguabi ning ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistiku ja tegevuskava mõju suurendamine Valitsusväliste osalejate ning kohalike omavalitsuste rolli arengupoliitikas käsitleva ELi arengukoostöö rahastamisvahendi programmi rakendamine Århusi konventsiooni rakendamise edendamine finantseerimisasutuste,

		arengukoostöö ja kaubanduslepingute valdkonnas
Teadus, tehnoloogia, teadusuuringud ja innovatsioon	Algatuse „Horisont 2020” rakendamine, toetades teadusuuringuid sellistes valdkondades nagu vesi, energeetika, põllumajandus, transport, keskkond, sotsiaalteadused Säästev areng on algatuse „Horisont 2020” esmatähtis eesmärk, sellele eraldatakse vähemalt 60% kogueelarvest ELi innovatiivse liidu ja ökoinnovatsiooni tegevuskava (2020) rakendamine	ELi rahvusvahelise koostöö tõhustamine teadus- ja uuendustegevuses Osalemine Maa jälgimise süsteemide süsteemis (GEOSS) Teadustegevus toiduohutust käsitleva temaatilise programmi (2011–2013) ning Aafrika ja ELi partnerluse raames
Statistika	SKP ja muude näitajate edasiarendamine, üldraamistikuga seotud statistikaalane nõustamine	Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikidega ÜRO statistikakomisjoni juhtimisel edu mõõtmise parandamiseks ja võrreldavuse tagamiseks
Kaubandus		Kaubandust ja säästvat arengut käsitlevate sätete üle läbirääkimine ja nende rakendamine kaubanduslepingutes; keskkonnatoodete ja –teenuste suhtes kohaldatavate tariifsete ja mittetariifsete tõkete kaotamine kõigil tasanditel Algatuse „Kõik peale relvade” jätkuv toetamine Kaubandusabi algatuse jätkuv toetamine

II LISA

Avalik konsulteerimine

Komisjon korraldas 2012. aasta suvel avaliku konsulteerimise⁶. Selles osales ligikaudu 120 avaliku sektori ja kodanikuühiskonna organisatsiooni ja eraisikut, sealhulgas erasektori ja teadusringkondade esindajad. Konsulteerimisel selgus, et aastatuhande eesmärgid on koondanud paljud erinevad tegijad ühesuguste arengueesmärkide ümber ning et aastatuhande arengueesmärgid on olnud üldsuse teadlikkuse suurendamise seisukohast väärtuslikud, suurendades poliitilist tahet ja mobiliseerides vahendeid vaesuse kaotamiseks ning toimides samal ajal võimsate järelevalvevahenditena.

Konsulteerimisel selgusid ühised seisukohad tulevaste prioriteetide suhtes:

- keskendumine vaesusele arengu suhtes rakendatava laiema, terviklikuma ja jätkusuutlikuma visiooni kontekstis;
- säästva arengu kolme mõõtme (majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavaline) integreerimine;
- selle tagamine, et vaesed riigid ja kodanikuühiskond osalevad aktiivselt 2015. aasta järgse raamistiku väljatöötamisel;
- sellise üldise raamistiku kujundamine, mis oleks asjakohane kõigile riikidele ja milles oleksid kõigil kohustused;
- majanduskasvu ja töökohtade loomise hoobade stimuleerimine, kaasates sellesse erasektori;
- arengu rahastamise ja arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususe parandamine.

Samuti algatas komisjon 2012. aasta oktoobris Rio+20 konverentsi järelmeetmeid käsitleva avaliku konsulteerimise⁷. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetas tagasiside andmist mitme struktureeritud dialoogi kaudu. Eraisikutelt, avaliku sektori ametiasutustelt, ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt, valitsusvälistelt organisatsioonidelt, ametiühingutelt ning tarbijakaitseühingutelt laekus kokku üle 125 vastuse. Mitmeid ettepanekuid võeti arvesse. Enamik vastanutest rõhutas kaasava keskkonnasäästliku majandusega seotud küsimusi, eelkõige osutati vajadusele kasutada lisaks SKP-le muid näitajaid, vajadusele luua soodsam kaubanduskeskkond, kaotades keskkonnakahjulikud toetused ja keskkonnamaksud.

Konsulteerimisel osalenud mainisid mitmeid valdkondi, kus võiks kaaluda säästva arengu eesmärkide väljatöötamist: ressursi- ja energiatõhusus, jäätmed ja kemikaalid, bioloogiline mitmekesisus, säästev tarbimine ja tootmine, vesi ja kanalisatsioon, ookeanid ja kalandus, säästev transport, säästev põllumajandus, sooline võrdõiguslikkus, vaesuse kaotamine, kliimamuutused ja nendega kohanemine, tervishoid ja toiduga kindlustatus. Samuti rõhutasid vastanud olemasolevatel eesmärkidel ja kokkulepetel põhinevate selgete ja pikaajaliste sihtide olulisust. Säästva arengu eesmärkide ja aastatuhande eesmärkide seose osas leidsid vastanud üksmeelselt, et luua tuleb mõlemaid eesmarke hõlmav 2015. aasta järgne raamistik.

Konsulteerimist laiendati ELi delegatsioonide kaudu ka kolmandatele riikidele. Erinevatest riikidest laekus üle 50 vastuse. Enamik riikidest rõhutas vajadust ühendada aastatuhande arengueesmärgid ja säästva arengu eesmärgid sidusal ja koordineeritud viisil.

Kõnealuse teemaga seotud konsulteerimised toimusid samuti ressursitõhususe tegevuskava ja seitsmenda keskkonnavalase tegevusprogrammi alal. Komisjon on pidanud tihedat dialoogi

⁶ http://ec.europa.eu/europeaid/how/public-consultations/towards_post-2015-development-framework_en.htm

⁷ http://ec.europa.eu/environment/consultations/rio20_en.htm

kodanikuühiskonnaga. Näiteks korraldati enne Rio+20 konverentsi avalik konsulteerimine ning kodanikuühiskond andis olulise panuse ka konverentsi toimumise ajal.